

ACTIVITEITENPLAN WET NATUURBESCHERMING AVENUE2

11 JULI 2017

Gemeente Maastricht
Veiligheid en Leefbaarheid

Ontvangen op : 15-06-2021

Zaaknummer : 21-1328WB

Behoort bij besluit van B&W
d.d.

Behoort bij ontwerpbesluit van B&W
d.d. 27-09-2021

Contactpersonen

Adviseur ecologie en specialist
fauna

T +316 2706 1118
M +316 2706 1118
E @arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	PLANGEBIED EN AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN	5
2.1	Omschrijving plangebied	5
2.2	Aanwezigheid beschermde soorten	5
2.2.1	Vleermuizen	5
2.2.2	Huismus en Gierzwaluw	6
3	MITIGATIEPLAN	7
3.1	Doel en uitgangspunten	7
3.1.1	Doel	7
3.1.2	Uitgangspunten	7
3.2	Toetsing	8
3.3	Mitigatie en maatregelen	8
3.4	Conclusie en advies	11
3.4.1	Korte termijn effecten	11
3.4.2	Lange termijn effecten	11
3.4.3	Gunstige staat van instandhouding	11
	BIJLAGE 1 – SOORTVERSPREIDINGSKAARTEN GEWONE DWERGVLEERMUIS	
	2009	13

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De A2 Maastricht is in de jaren '60 aangelegd als stadsboulevard en als onderdeel van de verbinding tussen Amsterdam en Luik. Tussen de jaren '60 en nu is het autoverkeer sterk toegenomen. Tevens vormt de A2 nu onderdeel van de internationale hoofdverbinding E25 tussen Amsterdam en Genua.

De huidige situatie op en rond de A2-passage Maastricht vraagt dringend om een duurzame oplossing. De beperkte capaciteit van het bestaande verkeerssysteem met de aanwezige verkeersregelinstanties zorgt voor files en doorstromingsproblemen op de doorgaande route A2/E25. Dit leidt ook tot steeds meer problemen op het aansluitende regionale en stedelijke hoofdwegennet, hetgeen nadelig is voor de eenzijdige en daardoor kwetsbare bereikbaarheid van de Maastrichtse regio.

Op 25 juni 2009 heeft de Minister van V&W namens de stuurgroep A2 Maastricht bekend gemaakt dat het plan "de Groene Loper" van Avenue2 gerealiseerd zou gaan worden. Het plan omvat twee tunnels boven elkaar met een scheiding van doorgaand en bestemmingsverkeer. Op het tunneldak is de Groene Loper gesitueerd; een verkeersluwe parklaan in de stad. Deze verbinding verbindt de stad met de Landgoederenzone.

Bij het realiseren van dit project worden verschillende gebouwen gesloopt, waarbij mogelijk beschermde soorten in het gedrang komen. Om die reden is een inventarisatie uitgevoerd naar de beschermde soorten in het gebied. Uit dit onderzoek, uitgevoerd in 2009 bleek dat er kraamverblijven en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in het plangebied (zie ook Bijlage 1). De aanwezigheid van 11 paarverblijven is bevestigd in het veldonderzoek van 2017, waarvoor mitigerende- en compenserende maatregelen dienen te worden getroffen op een dusdanige wijze dat de functionaliteit van het habitat behouden blijft.

Daarnaast wordt tijdens het onderzoek van 2017 gekeken naar huismus en gierzwaluw. Van beide is met zekerheid te zeggen dat deze niet in het plangebied aanwezig is.

Arcadis heeft daarom in opdracht van Avenue2 onderliggend Activiteitenplan Wet natuurbescherming opgesteld, waarin mitigerende- en compenserende maatregelen vastgelegd en onderbouwd worden ter ondersteuning van de ontheffingsaanvraag.

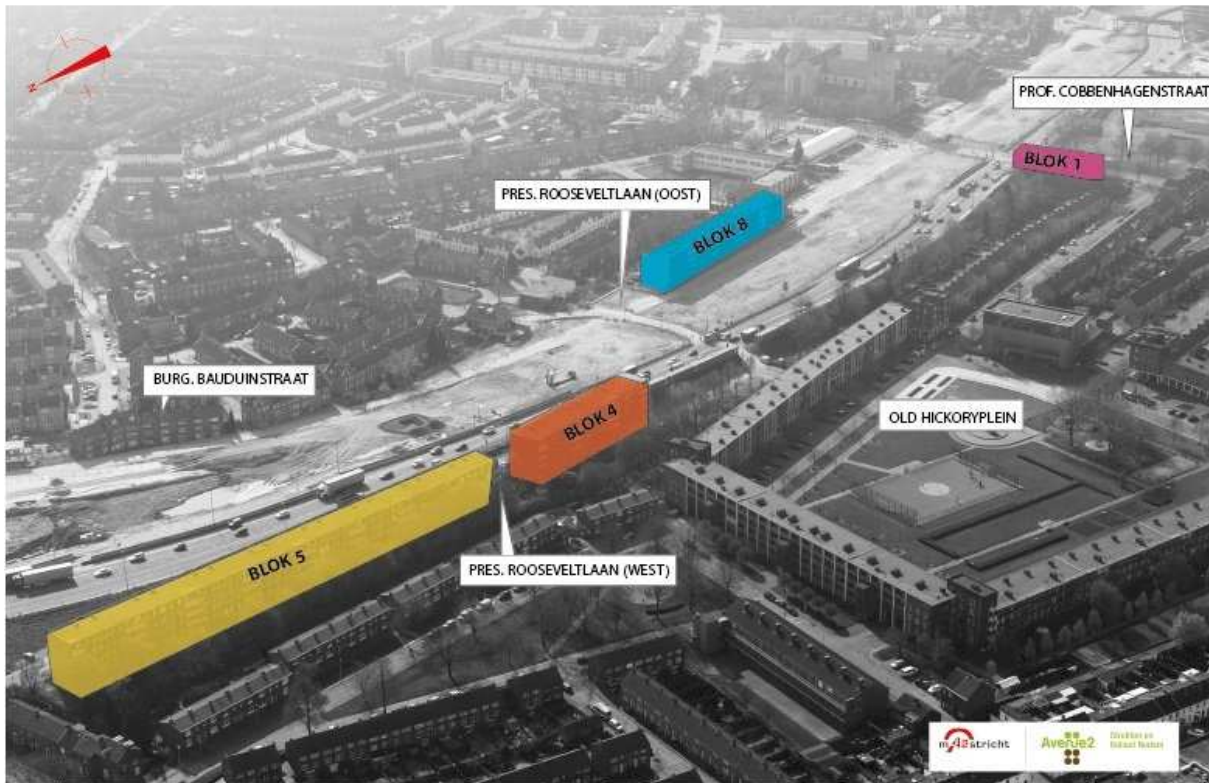
1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk 2 wordt het plangebied en de aanwezigheid van aangetroffen beschermde soorten beschreven. Hoofdstuk 3 bevat het mitigatieplan en de beschrijving van effecten en de gunstige staat van instandhouding.

2 PLANGEBIED EN AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN

2.1 Omschrijving plangebied

Het plangebied betreft de A2 tussen de Terblijterweg en Voltastraat in Maastricht en de daaromheen liggende gebouwen, zie ook onderstaande figuur. Dit is een relatief recht stuk snelweg, waarbij de ingreep zich richt op drie flatgebouwen aan de westzijde en één aan de oostzijde van de A2. Deze zijn in Figuur 1 aangegeven als Blok 1 (roze), Blok 4 (oranje), Blok 5 (geel) en Blok 8 (blauw).

Figuur 1. Overzicht van het plangebied. De gekleurde blokken worden op korte termijn gesloopt en vallen binnen de ontheffingsaanvraag.

2.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In 2009 is in het kader van de gehele Avenue2 planomgeving soortgericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten (Felix en Van Hoof, 2009). Hieruit is toen gebleken dat er in de nu nog resterende 4 te slopen flatgebouwen sprake was van 2 kraamverblijven en 11 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis. Overige soorten zijn destijds uitgesloten.

2.2.1 Vleermuizen

Arcadis is momenteel bezig met de actualisatie van het inmiddels verlopen onderzoeksrapport uit 2009 voor de sloop van bovenstaande resterende vier flatgebouwen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd conform de geldende soortenstandaarden en het vleermuisprotocol 2017. Hierbij is de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis opnieuw vastgesteld. Dit activiteitenplan is gebaseerd op de reeds verkregen onderzoeksresultaten en de aanname dat er geen massawinterverblijfplaatsen aanwezig zijn.

In de nazomer van 2016 zijn conform Vleermuisprotocol 2013 in totaal 11 baltsterritoria aangetroffen verdeeld over het gebied waarbinnen de 4 flats zijn gesitueerd. De hierbij toegepaste methodiek wijkt op dit punt niet af van het protocol van 2017.

Tijdens de zomerverblijf en kraamverblijf rondes (conform protocol 2017) zijn 10 zomerverblijfplaatsen vastgesteld. De kraamfunctie is niet aangetoond. De zomerverblijfplaatsen komen overeen met de locaties

waar in de nazomer 2016 paarverblijfplaatsen zijn geconstateerd. Aangenomen wordt dat het hier dezelfde functionele verblijfplekken betreft die gedurende het gehele jaar een functie kunnen hebben. Ook wordt aangenomen dat de verblijfplekken ook in milde (rondom het vriespunt en hoger) winterse omstandigheden als winterverblijf benut worden maar bij aanhoudende vorst en zeer koude omstandigheden worden verlaten waarbij de dieren naar de zogenaamde massawinterverblijfplaatsen trekken.

Er is uitgegaan van de aanname dat er geen massawinterverblijfplaatsen aanwezig zijn. De onderzoeksgegevens hierover worden nog nagezonden aan het bevoegd gezag.

Het veldonderzoek naar vleermuizen in 2017 heeft plaatsgevonden in de volgende perioden en bij de volgende weersomstandigheden:

- 18 mei 3.45 - 5.40 uur; 15 graden, geheel bewolkt windkracht 2
- 20 mei, 3.40 - 5.40 uur; 9 graden, zwaar bewolkt windkracht 3
- 16 juni 22.00 - 0.00 uur; 17 graden, zwaar bewolkt windkracht 3
- 24 juni. 22.00 - 0.00 uur; 19 graden, zwaar bewolkt windkracht 3
- 2 juli 3:30 - 5.25 uur; 11 graden, zwaar bewolkt windkracht 3
- 5 juli 3:30 - 5.25 uur; 14 graden, licht bewolkt windkracht 2

2.2.2 Huismus en Gierzwaluw

Uit het onderzoek van 2009 blijken er in die voorafgaande onderzoeksperiode geen huismus en gierzwaluw in de te slopen panden vastgesteld. In 2017 is conform soortenstandaarden onderzoek verricht naar de huismus en gierzwaluw. Deze soorten zijn niet vastgesteld als broedende vogel in de te slopen flats.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van huismus is uitgevoerd door ecooloog Tim Leerschool. Het betreft ochtendrondes met geschikte weersomstandigheden:

- 26-4-2016; geen verblijf, rust of nestplekken vastgesteld binnen het plangebied. In aangrenzende wijken is de soort wel aanwezig en soort maakt gebruik van groenstroken langs rand van het plangebied. Deze groenstroken blijven behouden.
- 10-05-2017; geen verblijf, rust of nestplekken vastgesteld binnen het plangebied.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van gierzwaluw is uitgevoerd door ecooloog Marcel Bonder. Onderzoek is uitgevoerd op 25 mei, 5 juni en 24 juni. Hierbij zijn geen nest indicerende waarnemingen gedaan.

3 MITIGATIEPLAN

3.1 Doel en uitgangspunten

3.1.1 Doel

In het activiteitenplan worden maatregelen beschreven om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen bij de sloop van de vier flatgebouwen. Concreet houdt dit in dat het voorkomen van negatieve effecten tot een minimum beperkt moet worden.

3.1.2 Uitgangspunten

Bij het vleermuisonderzoek in 2016 en 2017 zijn geen kraamverblijfplaatsen en minder zomer en baltverblijfplaatsen geconstateerd dan verwacht op basis van de onderzoeksgegevens uit 2009. Voor de mitigatie zijn we uitgegaan van de aantallen uit het onderzoek van 2009.

Voorbereidende werkzaamheden

De voorbereidende werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van 52 tijdelijke verblijfkasten medio juni 2017 om de gewenningsperiode van de vleermuizen te overbruggen (RvO, 2014): 8 kraamverblijfplaatsen en 44 paar/zomerverblijven. In deze periode vinden er nog geen sloopwerkzaamheden plaats.

Ontmoediging

Ontmoediging start direct na verlening van de Wnb-ontheffing. Op dit moment wordt uitgegaan van start ontmoediging op 3 oktober tot en met 1 november onder begeleiding, instructie en vrijgave van een deskundige ecooloog.

Sloopwerkzaamheden

De sloop gebeurt gefaseerd, waarbij de sloop van het casco (beton) van het eerste blok start op 20 november 2017. De startdatum van blok 8 is nog niet bekend, maar zal niet eerder plaatsvinden dan 1 september 2018. Door de ontmoediging in het najaar zijn de vleermuizen dan niet meer in de gebouwen aanwezig, conform de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis (RvO, 2014).

- Type ingreep: sloop flatgebouwen
- Voorgenomen uitvoeringsdatum:
 - Voorbereiding najaar 2017
 - Uitvoering blok 1, 4 en 5: winter 2017-2018
 - Uitvoering blok 8: niet eerder dan 1 september 2018.

Mitigatieopgave permanent

- Bij de realisatie van nieuwe woningen worden 8 permanente kraamverblijfplaatsen en 44 permanente paar/zomerverblijven gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis.
De nieuwbouw wordt gefaseerd uitgevoerd. Volgens de huidige planning start de bouw bij de blok 1, 4 en 5 respectievelijk in januari, maart en april 2018. De bouw duurt circa 18 maanden. De sloop en nieuwbouw van blok 8 zijn nog niet ingepland, maar starten niet eerder dan 1 september 2018.
- De hoeveelheid permanente verblijfplaatsen is bepaald conform de eisen in de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis (RvO, 2014).

Wet natuurbescherming

- Richtlijnen vanuit de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis (RvO, 2014) zijn leidend,
- 100% behoud functionaliteit habitat voor gewone dwergvleermuis op de lange termijn.

Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest wijdverspreide soort in Nederland, die in de meeste gebieden in Nederland algemeen voorkomt. Het is een echte opportunist, die in de meeste stedelijke en bebouwde gebieden uitstekend gedijt. Om deze reden is de gewone dwergvleermuis in grote aantallen door heel Nederland te vinden.

Binnen het plangebied is de gewone dwergvleermuis in grote aantallen aanwezig. Deze populaties lijken tussen de beide veldonderzoeken stabiel te zijn gebleven, ondanks de werkzaamheden in de omgeving. Dit duidt op een positieve staat van instandhouding.

3.2 Toetsing

Op basis van het eerder uitgevoerde onderzoek uit 2009 en de nieuwe veldinspecties van 2017 is hieronder een toetsing opgenomen. Deze toetsing is gespecificeerd voor de gewone dwergvleermuis. Hierdoor komen alleen de verbodsbepalingen 3.5.1, 3.5.2 en 3.5.4 onder paragraaf 3.2, geldend voor soorten onder de Habitatrichtlijn, aan bod. Verbodsbepalingen 3.5.3 en 3.5.5 worden buiten beschouwing gelaten.

- 3.5.3 *“Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen”*. Dit activiteitenplan heeft betrekking op de gewone dwergvleermuis, een soort die geen eieren legt. Om deze reden wordt dit artikel buiten beschouwing gelaten.
- 3.5.5 *“Het is verboden planten... ..af te snijden, te onwortelen of te vernielen”*. Dit activiteitenplan heeft betrekking op de gewone dwergvleermuis. Verbodsbepalingen met betrekking tot planten worden daarom buiten beschouwing gelaten.

Als gevolg van negatieve effecten door de werkzaamheden vindt mogelijk overtreding plaats van de verbodsbepalingen 3.5.1, 3.5.2 en 3.5.4.

- 3.5.1 *“Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen”*.
- 3.5.2 *“Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren”*.
- 3.5.4 *“Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen”*.

Overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming moet zoveel mogelijk voorkomen worden door het treffen van mitigerende maatregelen. In de volgende paragraaf zijn daarom de mitigerende maatregelen zoals bovenstaand aangegeven verder uitgewerkt.

3.3 Mitigatie en maatregelen

Gedurende de uitvoerende werkzaamheden (vanaf november 2017) worden vier flatgebouwen systematisch gesloopt. Bij deze werkzaamheden worden 11 paarverblijven van de gewone dwergvleermuis vernietigd, waarbij de individuen verstoord en mogelijk gedood worden. Daarom zijn de volgende mitigatiemaatregelen opgesteld:

- Om de vleermuizen een nieuwe (tijdelijke) verblijfplaats te bieden worden 44 kasten van het type Prefab en 8 kraamverblijven opgehangen, op vijf locaties aan palen en in bomen nabij de flatgebouwen die gesloopt gaan worden. Deze kasten voldoen in grootte en capaciteit aan de richtlijnen zoals gesteld in de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis (RvO, 2014), zie ook onderstaande afbeeldingen. Hierbij merken we op dat de gehanteerde gewenningstermijn voor baltsverblijf afwijkt van de soortenstandaard. Er worden wel binnen de functionele periode van vleermuizen functioneel bewezen maatregelen aangeboden op zeer korte afstand van de te slopen flats. De tijdelijke verblijfplaatsen worden bovendien geplaatst binnen de bij de vleermuizen bekende omgevingsstructuur: de groenstructuur tussen de te slopen flats en omringende bebouwing. Voor de functie zomerverblijf wordt de gewenningsperiode wel conform soortenstandaard (3 maanden) gehanteerd. Voor de functie kraamverblijf is geen gewenningstermijn van toepassing omdat deze functie bij het recente veldonderzoek niet is vastgesteld.
- Tussen 3 oktober en 1 november, minimaal drie weken voorafgaand aan de werkzaamheden worden de gebouwen ontmoedigd door het plaatsen van uitvliegflappen. Deze flappen worden geplaatst door (onder instructie en toezicht van) een deskundig ecooloog, waarbij de vleermuizen wel uit kunnen vliegen maar niet meer terug kunnen keren naar het gebouw.

Figuur 2. Locatie paal met vleermuisverblijven.

Figuur 3. Locatie twee palen met vleermuisverblijven.

Figuur 4. Locatie twee palen met vleermuisverblijven.

In het door Avenue2 ter plaatse te ontwikkelen nieuw vastgoed zullen permanente voorzieningen worden geplaatst om de vleermuizen een duurzame en functionele verblijfplaats te bieden.

- De nieuwe verblijfplaatsen zijn 8 kraamverblijven en 44 inbouwkasten van type Prefab (leveranciers Tichelaar en Miecon) inbouw modules, die voldoen aan de richtlijnen uit de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis (RvO, 2014).
- De nieuwe balts/zomerverblijven worden verspreid over de gebouwen ingemetseld om voldoende variatie te bieden.
- De type verblijfplaatsen zijn geschikt voor een jaarronde bewoning met uitzondering van massawinterverblijfplaats. De modellen van Miecon en Tichelaar zijn dermate geconstrueerd dat deze geschikt zijn voor jaarronde bewoning door gewone dwergvleermuis en voor wisselende aantallen dieren en alle verblijffuncties (m.u.v. massawinterverblijfplaatsen).
- Maatwerk ontwerp verblijfplaatsen in de constructie is ook toegestaan mits in detail uitgewerkt in afstemming met een deskundige ecooloog.
- Er wordt voldoende groen gerealiseerd en behouden om de vleermuizen een vliegroute en beschutting te bieden, zoals neergelegd in de visie voor ontwikkeling het plangebied. Voor een impressie zie figuur 5.
- Het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen gebeurt conform de soortenstandaard.

Door het naleven van deze werkwijze is het nadelige effect op de vleermuizen minimaal en is geen sprake van afname van de leefbaarheid van het habitat op lange termijn. Gezien de opportunistische aard van de gewone dwergvleermuis, de realisatie van permanente inbouwvoorzieningen en de aanleg van groenvoorzieningen kan deze soort zich op de lange termijn vestigen in het plangebied. Dit zorgt voor het behoud van de positieve staat van instandhouding.

Figuur 5. Stedelijke vernieuwing Wittevruienveld-Wyckerpoort¹

3.4 Conclusie en advies

3.4.1 Korte termijn effecten

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden Gewone dwergvleermuizen tijdelijk verstoord en mogelijk gedood. Dit wordt gemitigeerd door het werken buiten de gevoelige periode van de vleermuizen, het ontmoedigen van verblijfplaatsen en het aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen. Desalniettemin kan verstoring niet geheel voorkomen worden, waardoor ontheffing nodig is voor de effecten op korte termijn.

3.4.2 Lange termijn effecten

Op de lange termijn worden verschillende verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernietigd, waarbij individuen mogelijk gedood worden. Dit wordt gemitigeerd door de ontmoediging en gecompenseerd door de realisatie van nieuwe permanente verblijfplaatsen. Desalniettemin kan het vernietigen van bestaande verblijfplaatsen niet voorkomen worden, waardoor ontheffing nodig is.

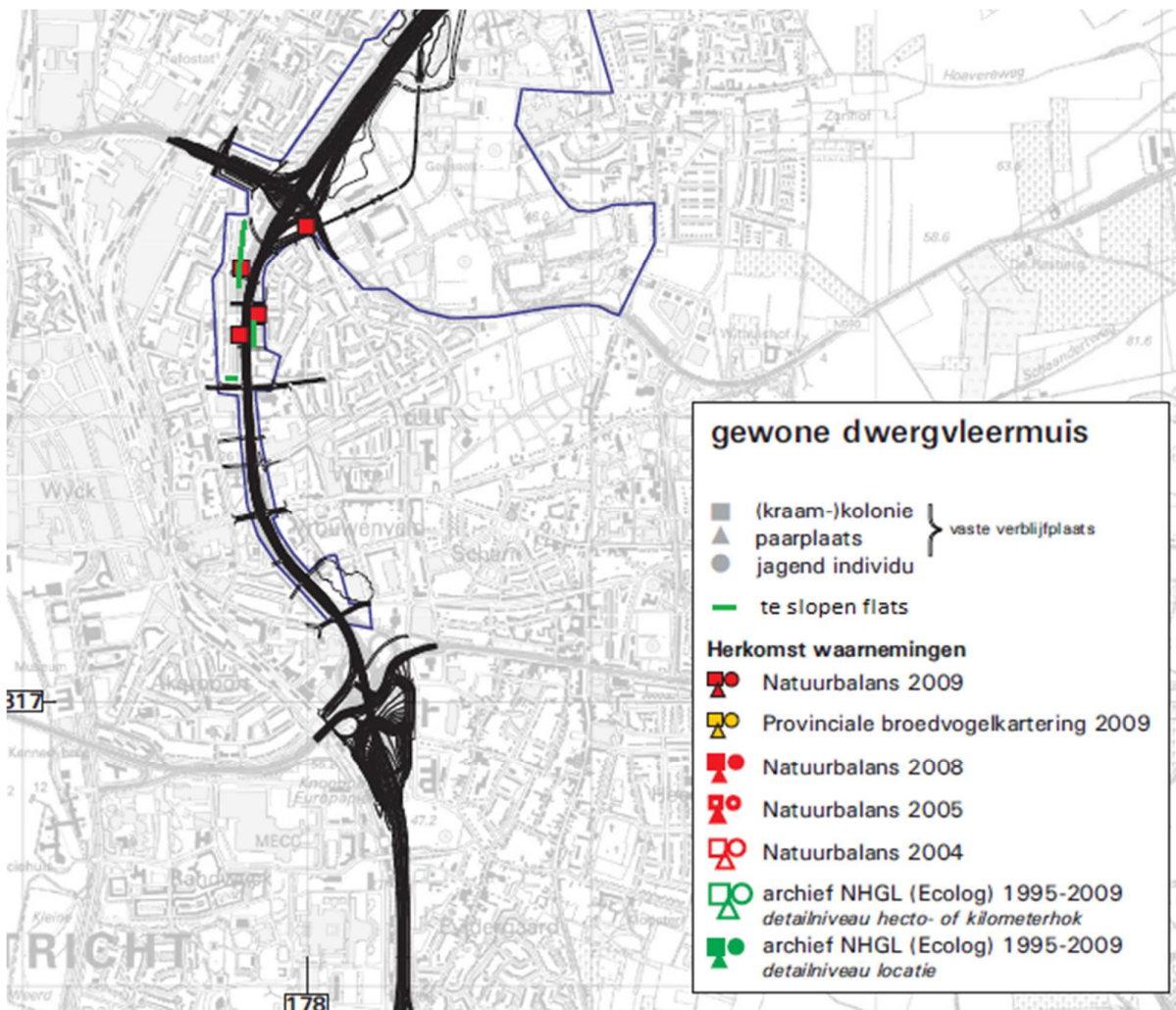
3.4.3 Gunstige staat van instandhouding

De werkzaamheden doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding. Gezien de huidige situatie, ontwikkelingen en maatregelen is er geen sprake van een tijdelijke of permanente afname of structurele verslechtering van leefgebiedsfuncties. Op korte termijn bestaan de maatregelen uit het aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen in juni 2017. In de omgeving van het plangebied binnen het leefgebied van de soort zijn geschikte alternatieven aanwezig: niet te slopen bebouwing in de stadswijken rondom te slopen flats. Daarnaast blijft de resterende groenstructuur binnen het plangebied gehandhaafd en worden hierin de tijdelijke verblijfplaatsen aangelegd.

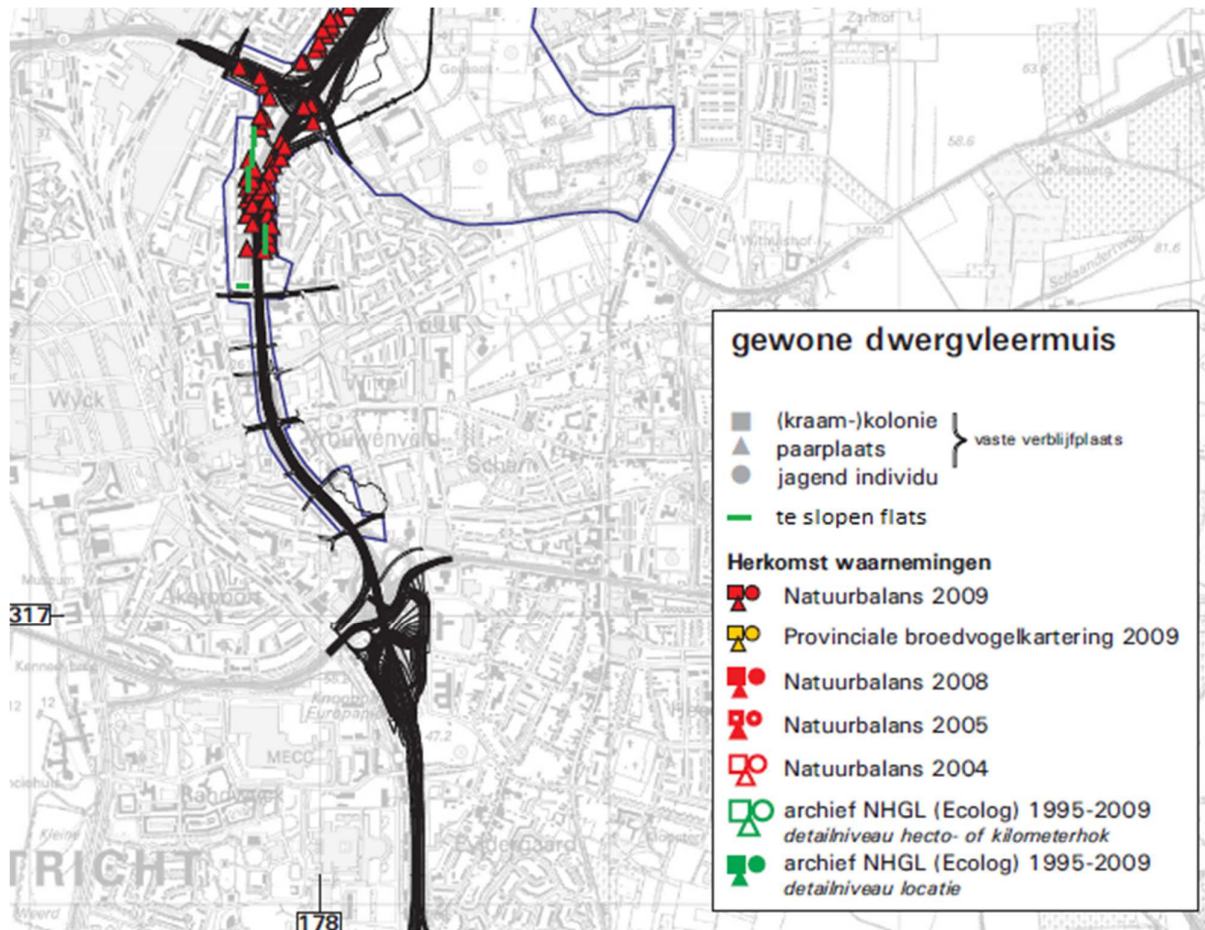
¹Uitsnede toelichting bestemmingsplan A2 Traverse, p. 47
http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0935.BPA2Traverse-oh01/t_NL.IMRO.0935.BPA2Traverse-oh01_index.pdf

Binnen het nieuw te ontwikkelen vastgoed door Avenue2 wordt een ruime hoeveelheid permanente verblijfplaatsen gerealiseerd. Door de aanleg van de “groene loper” met nieuwe bomenlanen en vastgoed met verblijfplaatsen wordt de oude barrière die de N2-stadstraverse vormde opgeheven en wordt oostwest uitwisseling van vleermuispopulaties beter mogelijk gemaakt. Op deze oude barrière waarlangs de flats staan ontstaat een verbinding met groen en bebouwing met vleermuisverblijven. De groenstructuur langs de “groene loper” verbindt deze nieuwe stedelijke ontwikkeling met het buitengebied aan de Noordkant van het plangebied (groene en natte structuren). Hiermee zal het project geen negatief effect hebben op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en biedt het daarnaast kansen voor andere vleermuissoorten om zich binnen het plangebied te vestigen.

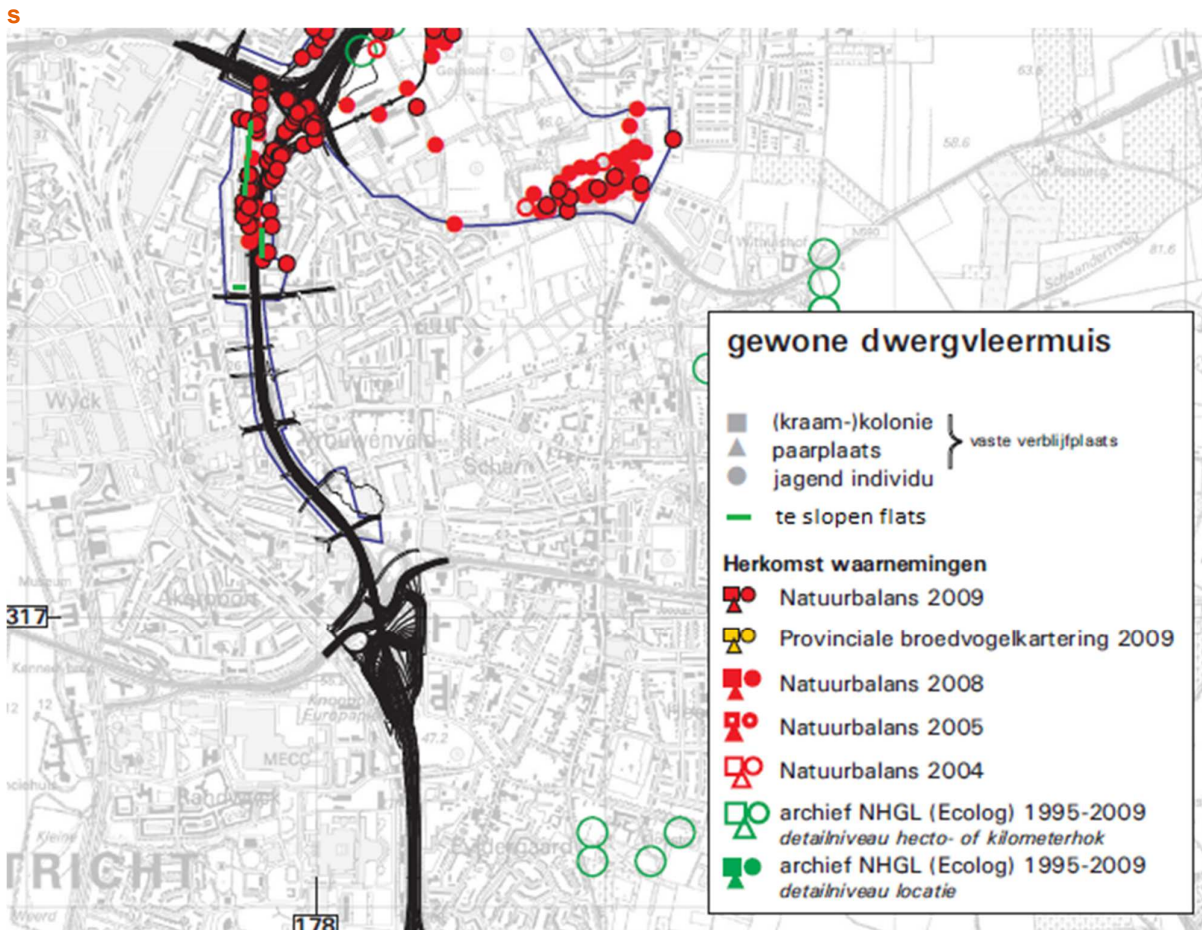
BIJLAGE 1 – SOORTVERSPREIDINGSKAARTEN GEWONE DWERGVLEERMUIS 2009

Figuur 6. Kraamkolonies van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied zoals vastgesteld in het onderzoek van 2009.

Figuur 7. Paarverblijven van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied zoals vastgesteld in het onderzoek van 2009.

Figuur 8. Waarnemingen van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied zoals vastgesteld in het onderzoek van 2009.

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

Onze referentie: